

Press och information

Europeiska unionens domstol
PRESSMEDDELANDE nr 108/21
Luxemburg, den 22 juni 2021

Dom i mål C-682/18 Youtube C-683/18
Cyando

Enligt det rådande rättsläget i unionsrätten genomför operatörer av internetplattformar i princip inte själva en överföring till allmänheten av upphovsrättsligt skyddat innehåll som användarna olagligen laddar upp på deras plattformar

Dessa operatörer genomför emellertid en sådan överföring i strid mot upphovsrätten om de, utöver att enbart göra plattformarna tillgängliga, bidrar till att ge allmänheten tillgång till detta innehåll

I den tvist som lett till begäran om förhandsavgörande i det första målet (C-682/18) har Frank Peterson, som är en musikproducent, väckt talan mot YouTube och detta bolags legala ställföreträdare Google vid tysk domstol, rörande den omständigheten att YouTube under år 2008 tillgängliggjort ett antal ljudupptagningar som Frank Petersen hävdar att han innehar olika rättigheter för. Detta har gjorts av personer som använder denna plattform, utan Frank Petersens tillstånd. Det rör sig om verk från albumet *A Winter Symphony* med artisten Sarah Brightman och privata ljudupptagningar från konserter under hennes turné "Symphony Tour".

I den tvist som lett till begäran om förhandsavgörande i det andra målet (C-683/18) har förlaget Elsevier väckt talan mot Cyando vid tysk domstol, rörande den omständigheten att det på Cyandos plattform för fillagring och fildelning med namnet "Uploaded" under år 2013 tillgängliggjorts olika verk till vilka Elsevier har ensamrätt. Detta har gjorts av personer som använder denna plattform, utan Elseviers tillstånd. Det rör sig om verken *Gray's Anatomy for Students*, *Atlas of Human Anatomy* och *Campbell-Walsh Urology*, vilka gjorts tillgängliga på plattformen Uploaded, via länksamlingarna rehabgate.com, avaxhome.ws och bookarchive.ws.

Bundesgerichtshof (Federala högsta domstolen, Tyskland) som har att avgöra de två målen har ställt ett antal tolkningsfrågor till EU-domstolen bland annat för att få klarhet i vilket ansvar operatörer av internetplattformar har för att plattformarnas användare olagligen tillgängliggör upphovsrättskyddade verk på dessa plattformar.

Domstolen utreder detta ansvar utifrån det regelverk som gällde vid den tidpunkt som är avgörande för dessa mål, nämligen direktiv 2001/29 om upphovsrätt¹, direktiv 2000/31 om elektronisk handel², och direktiv 2004/48 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter³. Tolkningsfrågorna rör inte det regelverk som blivit tillämpligt efter den tidpunkt som är

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället (EGT L 167, 2001, s. 10).

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden ("Direktiv om elektronisk handel") (EGT L 178, 2000, s. 1).

³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG av den 29 april 2004 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter (EUT L 157, 2004, s. 45, och rättelse i EUT L 195, 2004, s. 16).

avgörande för de nationella målen, och vilket införts genom direktiv 2019/790 om upphovsrätt och närstående rättigheter på den digitala inre marknaden⁴.

I sin dom, som meddelas av stora avdelningen, slår domstolen bland annat fast att enligt det rådande rättsläget i unionsrätten genomför operatörer av internetplattformar inte själva en överföring till allmänheten av upphovsrättsligt skyddat innehåll som användarna olagligen laddar upp på deras plattformar, om inte dessa operatörer bidrar till att ge allmänheten tillgång till detta innehåll, utöver att enbart göra plattformarna tillgängliga. Domstolen slår dessutom fast att dessa operatörer kan omfattas av undantaget från ansvar, i den mening som avses i direktiv 2000/31, förutsatt att de inte spelar en aktiv roll som kan ge dem kännedom om eller kontroll över det innehåll som laddas upp på deras plattform.

Domstolens bedömning

Domstolen prövar först frågan huruvida operatören av en videodelningsplattform eller en plattform för fillagring och fildelning, på vilken användarna olagligen kan göra skyddat innehåll tillgängligt för allmänheten, själv, under sådana omständigheter som de som är aktuella i förevarande mål, genomför en "överföring till allmänheten" av detta innehåll, i den mening som avses i direktiv 2001/29⁵. Domstolen erinrar till att börja med om syftena med och definitionen av begreppet "överföring till allmänheten" samt om de kompletterande kriterier som ska beaktas vid den individualiserade bedömning som detta begrepp innebär.

Domstolen framhåller således, bland dessa kriterier, den nödvändiga roll som operatören av plattformen spelar och huruvida dennes agerande är avsiktligt. Operatören genomför nämligen en "överföring" när vederbörande agerar med full kännedom om följderna av sitt handlande, för att ge sina kunder tillgång till ett skyddat verk, och detta bland annat då kunderna utan ett sådant agerande i princip inte skulle kunna få tillgång till det spridda verket.

Domstolen slår i detta sammanhang fast att operatören av en videodelningsplattform eller en plattform för fillagring och fildelning, på vilken användarna olagligen kan göra skyddat innehåll tillgängligt för allmänheten, inte ägnar sig åt "överföring till allmänheten" av detta innehåll, i den mening som avses i direktiv 2001/29, såvida denne inte, utöver att enbart göra plattformen tillgänglig för allmänheten, bidrar till att ge allmänheten tillgång till sådant innehåll på ett sätt som innebär intrång i upphovsrätten.

Så är bland annat fallet när operatören faktiskt känner till det olagliga tillgängliggörandet av skyddat innehåll på dess plattform och avstår från att skyndsamt radera detta innehåll eller blockera åtkomsten till detsamma, eller när nämnde operatör, trots att denne visste eller borde ha vetat att skyddat innehåll ofta olagligen görs tillgängligt för allmänheten via plattformen av plattformens användare, avstår från att genomföra lämpliga tekniska åtgärder som man kan förvänta sig av en normalt aktsam operatör i dennes situation för att på ett trovärdigt och effektivt sätt motverka intrång i upphovsrätten på denna plattform, eller deltar i urvalet av skyddat innehåll som olagligen görs tillgängligt för allmänheten, på sin plattform tillhandahåller verktyg som är specifikt avsedda för att underlätta olaglig delning av sådant innehåll eller medvetet främjar sådan delning, vilket tyder på att denne operatör valt en affärsmodell som uppmuntrar dem som använder dennes plattform att olagligen göra det skyddade innehållet tillgängligt för allmänheten på denna plattform.

⁴ Europaparlaments och rådets direktiv (EU) 2019/790 av den 17 april 2019 om upphovsrätt och närstående rättigheter på den digitala inre marknaden och om ändring av direktiven 96/9/EG och 2001/29 (EUT L 130, 2019, s. 92). Genom detta direktiv införs för operatörer av internetplattformar ett nytt särskilt ansvarssystem för verk som användare av dessa plattformar olagligen laddar upp. Enligt detta direktiv, som varje medlemsstat ska införliva med sin nationella rätt senast den 7 juni 2021, åläggs dessa operatörer bland annat att se till att erhålla ett tillstånd från rättsinnehavarna, till exempel genom att ingå ett licensavtal för verk som laddas upp av användarna av deras plattform.

⁵ Artikel 3.1 i direktiv 2001/29. Enligt denna bestämmelse ska medlemsstaterna ge upphovsmän en ensamrätt att tillåta eller förbjuda varje överföring till allmänheten av deras verk, på trådbunden eller trådlös väg, inbegripet att verken görs tillgängliga för allmänheten på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till dessa verk från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer.

För det andra prövar domstolen huruvida en operatör av internetplattformar kan undantas från ansvar som föreskrivs i direktiv 2000/31 om elektronisk handel⁶ för det skyddade innehåll som användarna olagligen har överfört till allmänheten via denna plattform. I detta sammanhang undersöker domstolen huruvida den roll som operatören spelar är neutral, det vill säga om hans verksamhet är av rent teknisk, automatisk och passiv natur, vilket innebär att han varken har kännedom om eller kontroll över de uppgifter han lagrar eller om han tvärtom spelat en aktiv roll av den art som kan ge honom kännedom om eller kontroll över detta innehåll. Domstolen slår härvidlag fast att denna operatör kan omfattas av detta undantag, förutsatt att denne inte spelar en aktiv roll som kan ge denne kännedom om eller kontroll över det innehåll som laddas upp på dennes plattform. Domstolen preciserar i detta avseende att en sådan operatör, för att denne inte ska anses omfattas av det undantag från ansvar som föreskrivs i detta direktiv, måste ha kännedom om konkreta olagliga handlingar som begåtts av användarna vad avser det skyddade innehåll som laddats upp på dess plattform.

För det tredje preciserar domstolen på vilka villkor rättsinnehavarna enligt direktiv 2001/29⁷ kan utverka domstolsförelägganden mot operatörer av internetplattformar. Domstolen anser således att detta direktiv inte utgör hinder för att innehavaren av upphovsrätt eller närstående rättigheter, enligt nationell rätt, endast kan utverka ett föreläggande mot en operatör, vars tjänst har utnyttjats av tredje man för att göra intrång i dennes rättigheter utan att denna operatör haft kännedom om detta, i den mening som avses i direktiv 2000/31⁸, under förutsättning att intrånget, innan det rättsliga förfarandet inleds, först har anmälts till denna operatör och denne inte ingripit utan dröjsmål för att avlägsna det aktuella innehållet eller blockera åtkomst till detsamma samt se till att sådana intrång inte upprepas.

Det ankommer emellertid på de nationella domstolarna att försäkra sig om att tillämpningen av ett sådant villkor inte leder till att det faktiska upphörandet av intrånget fördröjs på ett sådant sätt att det orsakar oproportionerliga skador för rättighetshavaren.

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Bilder från uppläsningen av domen finns tillgängliga på "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

⁶ Artikel 14.1 i direktiv 2000/31. Enligt denna bestämmelse ska medlemsstaterna se till att en tjänsteleverantör som levererar någon av informationssamhällets tjänster bestående av lagring av information som tillhandahållits av tjänstemottagaren inte skall vara ansvarig för information som lagrats på begäran av en tjänstemottagare av tjänsten, under förutsättning att tjänsteleverantören inte hade kännedom om förekomsten av olaglig verksamhet eller olaglig information och, beträffande skadeståndsanspråk, inte var medveten om fakta eller omständigheter som gjort förekomsten av den olagliga verksamheten eller den olagliga informationen uppenbar, eller tjänsteleverantören så snart han fått sådan kännedom eller blivit medveten om detta handlat utan dröjsmål för att avlägsna informationen eller göra den oåtkomlig.

⁷ Artikel 8.3 i direktiv 2001/29. Enligt denna bestämmelse ska medlemsstaterna se till att rättsinnehavare har möjlighet att begära ett föreläggande gentemot mellanhänder vars tjänster utnyttjas av en tredje part för att begå intrång i en upphovsrätt eller närstående rättighet.

⁸ Artikel 14.1 a i direktiv 2000/31.